

GLAS ISTRE

NAJNOVIJE

WTA: Martić i Vekić ostale na prošlotjednim pozicijama

KONCERT U PULSKOM KAZALIŠTU

Mitteleuropa Orchestra iz talijanske regije Friuli-Venezia Giulia: ILLERSBERGOVO DJELO NASTALO U PULI KAO PRAVO OTKRIĆE

28.10.2018 13:26

Počelo je romantičnim notama Schumannove "Overture", a uslijedilo je Illersbergovo djelo sa stavcima Allegro maestoso, Adagio molto sostenuto i Allegro spiritoso

Mitteleuropa Orchestra iz talijanske regije Friuli-Venezia Giulia priredila je u subotu navečer koncert za pamćenje u Istarskom narodnom kazalištu - Gradskom kazalištu Pula kada je, uz poznatova Schumannova i

Schubertova djela prvi put u Puli izvela "Koncert za violinu i orkestar u G-duru" Antonia Illersberga, skladatelja koji je neko vrijeme živio i radio u Puli. Solo-violinistica bila je izvrsna Laura Bortolotto, a dirigent Adriano Martinolli D'Arcy.

Počelo je romantičnim notama Schumannove "Ouverture", a uslijedilo je Illersbergovo djelo sa stavcima Allegro maestoso, Adagio molto sostenuto i Allegro spiritoso.

Skladatelj, dirigent, zborovođa i glazbeni pedagog Antonio Illersberg rođen je u Trstu 1882. Diplomirao je u Bologni, a nakon završetka Prvog svjetskog rata vodio je katedru harmonije i kompozicije na konzervatoriju u Trstu. Uz poučavanje i aktivan skladateljski rad, vodio je brojne zborove. Iako je bio uspješan i kreativan autor, Illersberg je svoj skladateljski rad smatrao intimnim činom.

Samozatajan

Upravo je njegova samozatajnost vjerojatno jedan od razloga što se o njegovom boravku u Puli zna vrlo malo. Njegovo je djelovanje proučavala pulska muzikologinja Lada Duraković.

Kulturni život u najvećem istarskom gradu u vrijeme Illersbergova boravka u njemu (početkom 20. stoljeća) bio je bogat i raznolik pa se u takvo dinamično okruženje Illersbergu nije bilo teško uklopiti. Po dolasku u Pulu pridružio se radu Gradske glazbe. Svirao je u Mornaričkom orkestru te violu u mornaričkom Gudačkom kvartetu. Korepetirao je gotovo svim solistima koji su u to vrijeme gostovali u Puli.

Pretpostavlja se da je Illersberg iz Pule otišao 1907. godine, no na njegovo ime opet nailazimo u glazbenom životu grada tijekom Prvog svjetskog rata, kada se prometnuo u jednog od glavnih protagonista gradskih glazbenih događanja. Illersberg tada postaje dirigent zbora "Ciscutti". Ubrzo preuzima i značajnu ulogu u najvažnijim kulturnim događanjima organiziranim u ratno vrijeme, u opernim predstavama koje su Puljani u kazalištu realizirali vlastitim izvedbenim snagama.

Poznato je samo jedno njegovo djelo koje je počeo pisati u Puli 1906. a dovršio u Trstu 1911. godine. Riječ je "Koncertu za violinu i orkestar", simfonijskom djelu pisanom u kasnoromantičnom stilu. Djelo je prvi put izvedeno tek 1951., na institiranje njegovog prijatelja, tršćanskog violinista Cesarea Barisona, kojem je koncert i posvetio. Praizveo ga je u Kazalištu "Giuseppe Verdi" u Trstu istoimeni Simfonijski orkestar, solist je bio Alfonso Mosesti, a izvedbom je ravnao dirigent Luigi Toffolo. Autograf partiture je

nažalost izgubljen, no na temelju manuskripta dionica za violinu i glasovir te zvučne snimke iz 1953. godine (u posjedu RAI-a) rekonstruirana je partitura.

Koncert je pisan u klasičnoj trostavačnoj formi (Allegro – Adagio- Allergo). Izvrsni orkestar te nadahnuti, senzibilni solisti pokazali su bogatstvo glazbenih tema prisutnih kod ovoga autora, a vidljivo je da ga je skladao pod raznim utjecajima, ima tu i neoklasicističkih elemenata, ali i onih klasične talijanske glazbe.

Moćno i snažno

Orkestar zaslužuje same pohvale, posebice za senzibilnost za svaku glazbenu dionicu, nadahnutost, strastveni pristup partituru, a svakako je pohvalno da su Puljani mogli čuti jedno djelo koje je nastalo u Puli i koje je gotovo pa nepoznato. Zbilja lijepo otkriće i saznanje.

- Njegovo je znanje o glazbi bilo neizmjereno (...) njegova retorika oduševljavala je i ostavljala u zaprepaštenju, zapanjene i zadivljene sve one koji su imali sreću slušati ga. Ovim ga je riječima opisao njegov učenik Cesare Barison.

Nakon kraće stanke, za kraj je izvedena Schubertova „Simfonija br.4. u c-molu“, sa stavcima Adagio molto. Allegro vivace, Andante, Menuetto: Allegro vivace, Trio, Allegro. I ovo je djelo bilo iznimno jako i nadahnuo, zvučao je snažno i moćno.

Publika je ovacijama ispratila aktere ovoga koncerta koji je ispunio duše posjetitelja tijekom ove kasnolistopadske večeri. (Vanessa BEGIĆ)

<https://www.glasistre.hr/kultura/mitteleuropa-orchestra-iz-talijanske-regije-friuli-venezia-giulia-illersbergovo-djelo-nastalo-u-puli-kao-pravo-otkrice-573237>